

Kállay Tibor pénzügyminiszter előterjesztését tárgyalta. A pénzügyminiszter ismerette a tisztviselők fizetésének egységesítésére vonatkozó javaslatot. A minisztertanács hosszabb vita után elfogadta Kállay javaslatát és így a tisztviselők fizetésének egységesítésére vonatkozó rendelet a jövő héten már megjelenik a Hivatalos Közlönyben.

A javaslat szerint a tisztviselők fizetése közel jár az aranyparitás 50 százalékához. A kormánynak ez az intézkedése tulajdonképpen a közvetett index rendszerre való áttérést jelenti.

A minisztertanács foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy augusztus 1-én mily összegű illetményeket fizessenek ki a közszolgálati alkalmazottak részére, tekintettel arra, hogy a fizetések egységesítésére vonatkozó rendeletet csak a jövő héten fogják kihirdetni és ennek a rendeletnek végrehajtása is huzamosabb időt fog igénybe venni. Ugy halljuk, hogy a legközelebbi napokban a kormány az átmeneti rendezésre vonatkozó rendeletet fog kiadni, melyben úgy fog intézkedni, hogy augusztus 1-én a fizetés egységesítési rendelet alapján járó illetményekre előleget adjanak.

Az M.T.I. jelenti az éjjeli órákban: A közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetményeinek, illetve nyugdíjasok, özvegyek és árva ellátási díjainak egységesítéséről kiadandó rendelet előreláthatóan e hó utolsó napjaiban lesz közölhető. Mint a rendkívüli segélypótlékok engedélyezéséről szóló kormányrendelet csak júliusra kifizetendő összegéről intézkedik, augusztusra egyáltalán nem lehetne rendkívüli segélypótlékokat kifizetni. Erre való tekintettel a minisztertanács tegnap elhatározta, hogy addig is, amíg az egységesítés tárgyában kiadandó rendelet alapján az illetmények megállapíthatók lesznek, augusztusra egyelőre ugyanazok az illetmények (ellátási díjak) fizetessenek ki, mint július hónapban. Ez erre vonatkozó kormányrendelet a Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelenik meg.

Előleget kapnak a gazdák az államnak felajánlott gabonáért.

Bud János közlelémezési miniszter módot akar nyújtani a gazdák közönségnek arról, hogy a buzaértékben fizetendő földadót megfelelő buza rendelkezésre bocsátásával lefizethesse. A miniszter felhatalmazta a Futurát, hogy mindazoknak a termelőknél, akik buzafeltelegeiket, illetve egy saját maguk által meghatározott részt az állam részére rendes tőzsdei áron lekötnék, illetve kötelezettséget vállalnak arra, hogy az így lekötött búzának legalább egy

negyedrészt szeptember 15-ig, második negyedét november végéig, harmadik negyedét jövő év január végéig és végül a negyedik részletét április végéig leszállítják, vagononként 1 000.000 korona előleget adjon a mindenkori Jegyzeti kamatláb felszámítása mellett. Az eladó szabadválasztás szerint kívánhatja a mindenkori szállítás napján érvényes piaci árat. Feljogosíthatja a termelő a Futurát arra is, hogy az általa már leszállított és elvitt gabona-

mennyiség ellenértékéből a termelő földadóját, természetesen az országos pénzintézeti tanács által e tekintetben megállapított buza ár alapján, a termelő által megállapított helyen és időben befizesse. Ha a termelő október 31-ig oly mennyiségű búzát szállított le, melynek a fentiek szerint járó elszámolási árából a termelő egész évi földadóját kifizetheti, az erre az esetre biztosított kedvezményt részére a Futura ki-
eszközi.

A pénzügyigazgatóság megvette az Európa-szállodát.

(A Szeged tudósítójától.) Mintegy két hónappal ezelőt szűnt meg az Európa-kávéház és vendéglő és azóta a hatalmas épület lefüggönyözött, sötét ablakai egyre izgatták az egyéni lakásproblémák megoldásán töprengő kedélyeket. Kevesen tudták, hogy a szálló-épületnek mi lesz a sorsa, megmarad-e kávéháznak, szállónak, vagy átulaják magánlakásokká a helyiségeit. A kérdés a lakáshivatalt is érdekelte, de minden eredmény nélkül, mert hiszen az épület direkt szállónak és kávéháznak készült és így a lakásrendelet értelmében lakások céljaira nem vehette igénybe a lakáshivatal. Időközben megkezdtek a kissé elhanyagolt külsejű homlokzat tartozását, a festő- és építőmunkások tiszta köntösbe öltöztették a kopott falakat, kijavították a megrongált tetőt. A nagy csinosításból arra lehetett következtetni, hogy az Európa eladó, pedig az épület homlokzatán lévő felírást is ujjonnan átfestették. Mondják, hogy a csinosításra négy-öt milliót költöttek Krausz Mór Debrecenben lakó örökösei, dr. Berger Andor ügyvéd és Aufricht Vilmos malomtulajdonos.

A tetszetős és bizonyára jól jövedelmező épületekre kezdettől fogva sokan alkudoztak, többek között egy vidéki konzorcium is, amely pazar új szállót akart berendezni benne. Az alkudozások azonban meghiúsultak, mert a tulajdonosok nagy árat kértek az épületért. Körülbelül egy hónappal ezelőtt a szegedi pénzügyigazgatóság, illetve a pénzügyi kincstár is belépett az érdeklődők sorába. A tárgyalások egyre komolyabb mederbe kerültek ugyannyira, hogy szombaton délelőtti létre jött a végleges megállapodás és a pénzügyigazgatóság, illetve a pénzügyi kincstár képviselői délután öt órakor hivatalosan is átvették már dr. Berger Móról az Európa-szálló épületét.

Az adásvételi szerződés szerint a pénzügyi kincstár kétszázhuszmillió koronáért vásárolta meg az épületet, de valorizációs alapon, amennyiben a tulajdonosok kikötötték, hogy a kétszázhuszmillió korona a 675 ös zürichi jegy-

zésnek megfelelő vételár és a fizetésnél a mindenkori zürichi koronajegyzés az irányadó. Zürichben ma 5³/₈-al zárták a koronát, tehát a korona értéke a 675-ös jegyzés értékének egy ötödével csökkent, ami a kétszázhuszmillió koronás vételárnál körülbelül negyvennégy millió többletet jelent.

Kérdést intéztünk egyébként dr. Sajtos Samu pénzügyigazgatóhoz, aki az Európa-szálló felhasználásáról a következőket mondotta.

— Ebben a pillanatban még magam sem tudom, hogy a megvásárolt épület helyiségeit hogyan, milyen mértékben és milyen célra használja majd fel a pénzügyigazgatóság. Annyi bizonyos csak, hogy az emeleten intézetünk valamelyik hivatalát helyezük el, a földszinti helyiségeket pedig — így az üresen álló kávéházat is, továbbra is bérbeadjuk.

Az Európa-szálló régi bérődjének, Szarka Istvánnak bérleti szerződése különben csak augusztus elsején jár le, üzletét csupán azért szüntette be korábban, mivel kávéházi és szállodai felszerelését időközben eladta egy vidéki érdeklőségnek hat és félmillió koronáért.

A londoni sebészeti kongresszus

mai ülésén élénk vita volt az idegek átültetésének kérdéséről. Különösen amerikai orvosok vonták kétségbe a módszer értékét. Egy filadelfiai orvos-tanárr kijelentette, hogy az új módszerben nem sok az új elem. Az idegeket mint a testnek egyéb más részeit, át lehet ültetni, de ezek az átültetett idegek nem működnek kielégítően.

Menekültek és rokkantak városa. Felépült a menekültek és rokkantak városa Pestszentlőrincen. Hat hét alatt több egy- és kétszobás lakás épült fel a pestszentlőrinci telepen. Augusztus 1-én beköltöznek a vagonlakók. Hadirokkantak építik a legszebb házakat.

Régi szegedi típusok.

— Irta Könyves Károly. —

II.

A régi szegedi papok között Kremminger Antal belvárosi prépost-plébános nagy ítéletbölcészettel és példátlan élettapasztalattal bíró egyházi férfiú volt. Tudós és bölcs galambszelid pátriárka, soha sem sértő, kedves humoru, eredeti tipikus egyéniség.

Bajos eldönteni, hogy hitét, vagy hazáját szerette-e jobban, anélkül, hogy a más hitű vekszálla volna. Mindenik felekezettel példás békességben, türelmes egyetértésben élt, rácnak, és zsidónak egyaránt bírta becsülését.

Az ő közszerepléséből látható, hogy milyen megmérhetetlen kincs a közbizalom és közszerelem, amit egyébként az ősz főpap soha sem keresett és lelki jósága érdek nélkül üdítette a város egész népé, mint a havasok patakjának hűs vize a völgyek mezőségét.

Már mint fiatal plébános — Széchenyi tanítása által inspirálva — hogy a magyar nyelv terjesztése fontosabb, mint az Auszriával való közjogi kapcsolatok elszakítása, Szeged vegyesajku polgárságára a szószerkről addig nem tapasztalt magyarosító hatást gyakorolt.

1835-ben a palánki (belvárosi) templomban minden második vasárnap tartani szokott német éneket és szent beszédet beszűntette, emiatt tiltakozó öreg német polgárok zsörtölődésére mit sem adott, annál inkább, mert a fiatalág úgy is már a német szónak felét feléből, a felét pedig harmadából értette.

1848-ban megáldotta és kihirdette a szószerkről az új törvényeket, de az Auszriától való

elszakadás kérdésében nem csatlakozott a tulajdonosokhoz, nem gyűlöletből vagy svarcgelb érzésből, hanem elvből, hogy a pap ne politizáljon, hanem maradjon az oltárnál és a szószéken, miután nem az a hivatása, hogy a világ lángborítását elősegítse, hanem inkább az, hogy a gondatlanok és rajongók által okozott tüzvészét oltoassa.

Ez a szempont vezérelte akkor is, amikor a császár és a muszka ellen e rendelt kereszties háborút nem hirdette ki, igaz, hogy emiatt a rajongók, a tulajdonosok megtámadták és elűzték plébániájából, de az is igaz, hogy amikor ezért a lázítókat a szegedi császári várparancsnok befogatta és a várba hurcoltatta, akkor maga járt közben értük és mind kiszabadította őket, azon megbocsátó indokolással, miszerint „nem tudták, hogy mit cselekszenek!”

A szegedi születésű Bezdán Ferenc kisteleki plébános a kereszties háborút nemcsak kihirdette, hanem a bevonuló muszka ellen a harangokat félreverte s a népet kápára-kaszára szólította, amiért Haynau elfogatta és az Új-épületbe vitette.

E hirre Kremminger gyorsan Kistelekre hajtott és Béres Elek jegyzőnek és Rabi Mihály bírónak azt a tanácsot adta, hogy azonnal szedjék össze a husz legöregebb embert a faluból és menjenek föl velük az Új-épületbe Pallavicini tábornok-hadbíróhoz, (aki a vele a pusztaszeri vadászatokra járó Bezdáni adomáiért nagyon szerette) és tanuskodjanak előtte a papjuk mellett.

A tábornok azt mondta, hogy csak egy segítség van: ha eskü alatt tanuskodnak és a kisteleki ősz magyar gazdák — megmentették szerefeit lelki pásztorukat.

Bezdán Ferenc 1864-ben mint rókus plébános halt meg. Sirja jelenleg romokban hever. Az erős magyar szegedi lelkész emlékezete megérdemelné, hogy összeomlott siremlékét a rókus polgárok helyreállítsák.

Hát ismétlem: Kremminger préposznak szelid, tréfás, humoros kedélye volt, mondásai mindig fején találták a szöveget.

Rengeteg adoma maradt fenn róla, ellenben még több fedésbe ment eddig, miért is érdeme, hogy egy-kettőt megmentünk belőle az utókor számára.

A csizmadiainas karjára fűzött köcsögben vizet hordott a Tiszából s a parlon sétáló préposznak nem köszönt és alig, hogy elhaladt a főpap mellett, hirtelen megbotlott és hasravágódott s a két köcsög eltört, mire a prépost tréfálkozva utána szól: „No látod, így jár az, aki a zsidónak nem köszön.”

A feltápászoló inas, aki a köcsögghalál miatt már a hátán érezte a majsztram lábsziját, sirva felelt: „A fene tudta, hogy kend is zsidó!”

Temetést jelentett a módos paraszt. „Oszlán hány ló lösz?” (a hálkocsiban) — Négy! — „No hát: négy ló — három pap” (után fizeti a temetési stólat).

A szegény ember halottját Isten nevében (ingyen) temette, de csak a templom előtti Szent János mellől. (Oda kellett bevinni a halottat.)

A paraszt, akinek a halottja már utban volt a templom elé, előre ment és beállította a plébánia, hiradába.

— No, mi járásban van kend, Potyka Pétör?

— Nagyságos répost ur! Készüljön, gyűn a halott.

— Ha gyűn — akkor én nem mék!